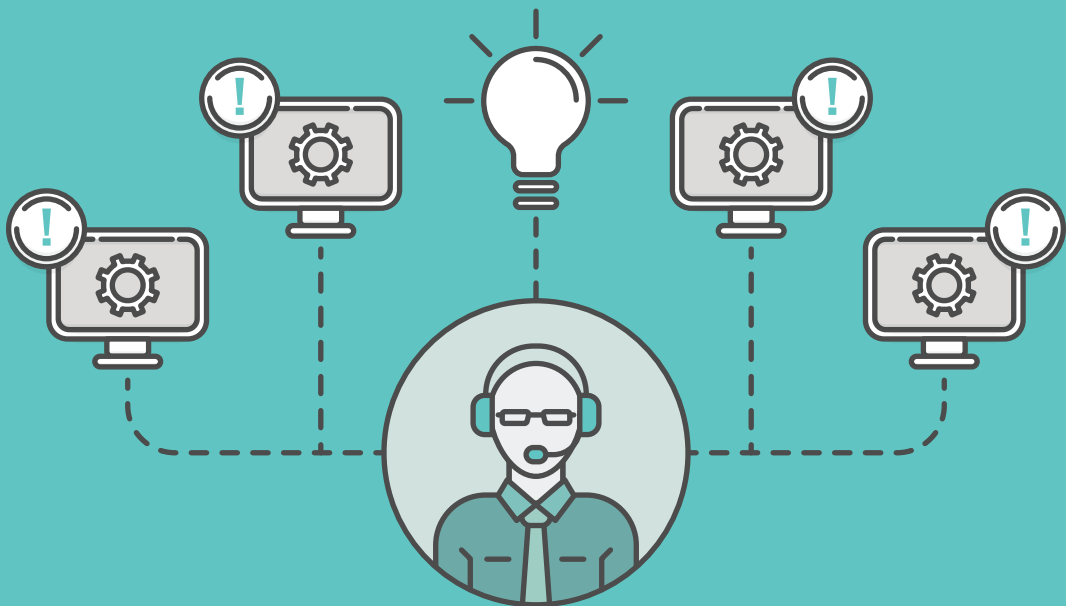

ОБАВЕЗЕ ОПЕРАТОРА ИКТ СИСТЕМА ОД ПОСЕБНОГ ЗНАЧАЈА

1.

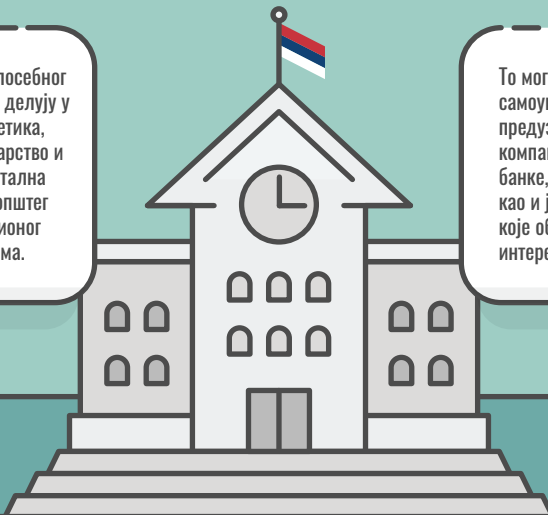
Оператори ИКТ система од посебног значаја

Оператор ИКТ система (информационо комуникационих система) од посебног значаја може бити: правно лице, орган власти или организациона јединица органа власти који користи ИКТ систем за обављање своје делатности, односно послова из своје надлежности.

Оператори ИКТ система од посебног значаја у Републици Србији делују у следећим областима: Енергетика, Саобраћај, Здравство, Банкарство и финансијска тржишта, Дигитална инфраструктура, Добра од општег интереса, Услуге информационог друштва и Осталим областима.

То могу бити: министарства, локалне самоуправе, државне агенције, јавна предузећа, телекомуникационе компаније, осигуравајућа друштва, банке, болнице, судови, тужилаштва, као и јавне или приватне компаније које обављају делатности од општег интереса.

Члан 6. Закона о информационој безбедности дефинише ИКТ системе од посебног значаја.
Сл. гласник РС, бр. 6/2016, 94/2017 и 77/2019

Повереник за информације од јавног значаја води каталог органа јавне власти, у који је уписано више од 11.000 органа на које се примењују одредбе Закона о информационој безбедности. Каталог је доступан на сајту: www.poverenik.rs

2.

Заштита ИКТ система од посебног значаја

Безбедност ИКТ система од посебног значаја постиже се и одржава применом мера заштите које за циљ имају превенцију и заштиту од сајбер напада. Оператори ИКТ система одговорни су за њихову безбедност и имају законски прописану обавезу да спроведу мере одговарајуће заштите. То се нарочито односи на системе који контролишу критичну инфраструктуру и поверљиве податке о личности.

Мере заштите прописују се Актом о безбедности, чија примена се проверава најмање једном годишње. На тај начин врши се провера функционисања система и проналазе начини за унапређење безбедности система.

Посебном бригом државе о безбедности ових система стимулише се и усмерава стални развој и унапређење њиховог пословања и стања информационе безбедности у Републици Србији.

3.

Обавезе оператора ИКТ система од посебног значаја прописане Законом о информационој безбедности

Оператор ИКТ система од посебног значаја у обавези је да:

1

Упише ИКТ систем којим управља у Евиденцију оператора ИКТ система од посебног значаја коју води Министарство трговине, туризма и телекомуникација.

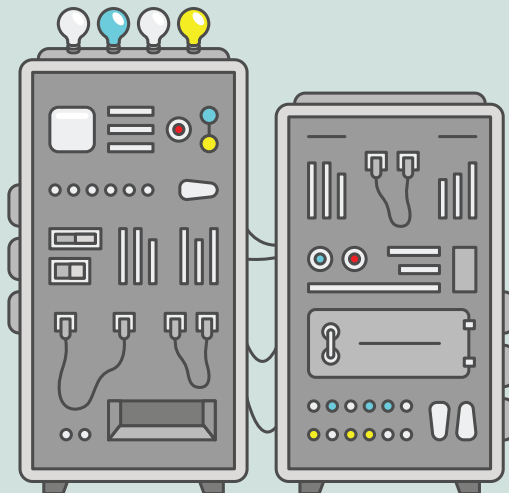
Обавезе уписа у Евиденцију приписана је чланом 66. Закона о информационој безбедности и Правилником о подацима које садржи евиденција оператора информационо-комуникационих система од посебног значаја (Сл. гласник РС, број 9/20).
Детаљније информације о поступку уписа и потребна документација могу се пронаћи на:
www.mtt.gov.rs/evidencijajiktsistema

2

Предузме мере заштите ИКТ система од посебног значаја.

Мерама заштите ИКТ система оператори делују превентивно и смањују потенцијалну штету од инцидената. Влада Србије је у новембру 2016. године донела Уредбу о ближем уређењу мера заштите информационо-комуникационих система од посебног значаја (Сл. гласник РС, бр. 94/2016). Уредбом су обухваћена питања организације структуре оператора, безбедности рада на даљину, едукације и информисања запослених лица код оператора, ограничења приступа подацима и друге мере.

3

Донесе Акт о безбедности ИКТ система.

Акт о безбедности је обавезан документ за операторе ИКТ система од посебног значаја, чији је садржај прописан Законом о информационој безбедности. Акт обухвата мере заштите; принципе, начине и процедуре постизања и одржавања адекватног нивоа безбедности система; овлашћења и одговорности у вези са безбедношћу и ресурсима ИКТ система од посебног значаја. Модел Акта о безбедности можете да преузмете са сајта PATEЛ: www.ratel.rs/cyr/page/cyr-model-akta-o-bezbednosti

4

Једном годишње изврши проверу усклађености примењених мера заштите ИКТ система са Актом о безбедности ИКТ система.

Како због осетљивости и значаја података којим управљају, тако и због потенцијано присутних претњи по безбедност њихове инфраструктуре, оператори су у обавези да врше провере својих система. Након провере саставља се извештај који садржи обавезне елементе.

5

Уреди однос са трећим лицима којима су поверене активности у вези са ИКТ системом од посебног значаја на начин који обезбеђује предузимање мера заштите.

Оператор ИКТ система обавезан је да врши надзор и контролу приступа трећих лица подацима од посебног значаја. Ниво и начин приступа зависи од потреба пружаоца услуга, али је неопходно утврђивање процедура приступа и типских споразума којима се дефинишу обавезе и безбедносни стандарди.

6

Доставља обавештења о инцидентима који значајно угрожавају информациону безбедност ИКТ система.

Оператори ИКТ система дужни да у року од једног дана, након сазнања, пријаве инциденте Министарству трговине, турзима и телекомуникација. Обавештење о инциденту се доставља писаним путем и садржи обавезне елементе: врсту и опис инцидента, последице, предузете активности и додатне информације (по потреби). Уредба Владе Србије о поступку обавештавања о инцидентима у информационо-комуникационим системима од посебног значаја донета је у фебруару 2020. године (Сл. гласник РС, 11/2020.)

7

Достави Националном ЦЕРТ-у тачне статистичке податке о инцидентима у ИКТ систему у претходној години најкасније до 28. фебруара текуће године.

Статистички подаци које треба доставити односе се на инциденте који су угрозили рад ИКТ система у току претходне године. Подаци се достављају кроз форму на сајту www.cert.rs.

Испуњавањем законских обавеза и заједничким деловањем свих релевантних субјеката у области информационе безбедности доприноси се јачању превенције и заштите од безбедносних ризика на националном нивоу.

На тај начин постиже се виши ниво заштите од безбедносних ризика у сајбер простору, а јачањем информационе безбедности читаво друштво ће спремније и ефикасније одговорити на изазове које доноси дигитализација.

Национални ЦЕРТ је увек доступан за пријаву инцидента свим данима у недељи. Више информација можете пронаћи на интернет страници Националног ЦЕРТ-а Републике Србије www.cert.rs.

ОБАВЕЗЕ ОПЕРАТОРА ИКТ СИСТЕМА ОД ПОСЕБНОГ ЗНАЧАЈА

Регулаторна агенција за електронске комуникације и поштанске услуге (РАТЕЛ)

Палмотићева 2, 11103 Београд, Република Србија

www.cert.rs

Ставови изречени у брошури припадају искључиво аутору и његовим сарадницима и не представљају нужно званичан став Мисије ОЕБС-а у Србији.

Израда ове брошуре омогућена је уз подршку америчког народа путем Америчке агенције за међународни развој (USAiD).
За садржај брошуре одговорни су аутори и она не мора нужно да одражава ставове USAiD-а или Владе Сједињених Америчких Држава.